

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-3-060 (Devralma)
Karar Sayısı : 21-07/95-41
Karar Tarihi : 11.02.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Arın Özge HİMMETOĞLU, Ömer Mert AKÇİL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Vladimir KIM
Temsilcileri: Av. İtir ÇİFTÇİ, Av. Aslı Ece KURAL
Kanyon Ofis Binası Kat:10 Büyükdere Cad. No:18 Levent,
Beşiktaş, İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU: KAZ Minerals PLC'nin ortak kontrolünün Vladimir KIM ve Oleg NOVACHUK tarafından devralınması işlemi.**

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 08.12.2020 tarih ve 13306 sayılı ile giren ve eksiklikleri 28.01.2021 tarih ve 14726 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 02.02.2021 tarih ve 2020-3-060/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Başvuruda, KAZ Minerals PLC'nin (KAZ) dolaylı ortak kontrolünün Vladimir Kim (Kildare) ve Oleg Novachuk (Norfolk) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.

(5) KAZ, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla toplam (.....) hissedarı barındıran dağınık bir ortaklık yapısına sahiptir. Teşebbüs herhangi bir hissedarı tarafından veya herhangi bir teşebbüs tarafından kontrol edilmemektedir. Gerçek kişiler Kildare ve Norfolk doğrudan veya dolaylı¹ olarak KAZ'ın sermayesinin sırasıyla %(.....)'lık ve %(.....)'lik kısmına karşılık gelen paylarına sahiptir². Hâlihazırda Norfolk KAZ'ın Yönetim Kurulu başkanı, Kildare ise KAZ'ın Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. Bildirim konusu işlem kapsamında Kildare ve Norfolk, KAZ'ın çıkarılmış ve çıkarılacak sermayesini teşkil eden payların tamamını halka açık pay alım teklifi yoluyla devralmak üzere bir konsorsiyum kuracaktır. Halka açık pay alım teklifinin özel amaçlı şirket olan Nova Resources B.V. (Bidco) aracılığıyla gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu

¹ Söz konusu holding şirketlerinin KAZ'ın paylarına sahip olmak dışında herhangi bir fonksiyonu veya ekonomik faaliyeti olmayan ve yalnızca payların ellerinde tutulması amacıyla kurulmuş şirketler olduğu, Kildare'nin tamamına sahip olduğu holding şirketleri olan Cuprum Holding Limited ve Perry Partners S.A. aracılığıyla, Norfolk'un ise tamamına sahip olduğu holding şirketleri olan Harper Finance Limited ve Kinton Trade Ltd aracılığıyla KAZ üzerinde pay sahibi olduğu ve bu şirketlerin hiçbir ekonomik faaliyetleri olmaması sebebiyle gelir elde etmedikleri belirtilmektedir.

² KAZ'ın Kildare ve Norfolk haricindeki en büyük üç hissedarının pay sahipliği oranı %(.....), %(.....) ve %(.....)'dir.

kapsamda, Kildare ve Norfolk tarafından ortak kontrol edilen Vostok Cooper B.V. (Holdco), Bidco'nun üzerinde yeni bir holding şirketi olarak kurulmuştur. Holdco³ üzerinde Kildare'nin dolaylı olarak %(.....), Norfolk'un ise dolaylı olarak %(.....) pay sahipliği bulunmaktadır. Bildirim konusu işlemin tamamlanması ile birlikte Kildare ve Norfolk'un, Holdco'nun bağlı ortaklığı Bidco aracılığı ile dolaylı olarak KAZ'ın hisselerinin tamamına sahip olması amaçlanmaktadır.

- (6) Kildare ve Norfolk'un pay sahibi olarak Holdco'daki ve planlanan işlemin tamamlanması üzerine KAZ'daki hissedarlığını düzenleyen Hissedarlar Sözleşmesi⁴ (Sözleşme) akdedilmiştir. Kildare ve Norfolk'un Holdco üzerinde ortak kontrole sahip olduğu, planlanan işlemin tamamlanmasıyla KAZ üzerinde ortak kontrole sahip olacakları belirtilmiştir. Sözleşmeye göre Bidco ve hedef şirket KAZ dâhil olmak üzere Holdco'nun önemli iştirakleri, Holdco ile aynı şekilde yönetilecek ve her bir iştirakin yönetim yapısı Holdco'nun yönetim yapısını yansıtacaktır. Bu doğrultuda Sözleşmenin ilgili hükümleri ve bildirim formunun ilgili kısımları incelendiğinde; (.....) ve (.....) görülmüştür. Sözleşmeye göre "Yönetim Kuruluna Mahfuz Meseleler" olarak belirtilen konulara ilişkin kararların alınabilmesi için Holdco yönetim kurulu üyelerinin oy birliği ile kabulünün gerektiği, diğer tüm kararların ise üyelerin basit çoğunluğunun olumlu oyları ile alınabilmektedir. Yıllık bütçenin %15'ine kadar olan toplam harcamaların dışında şirketin iş planının ya da bütçesinin belirlenmesi ve tadil edilmesi "Yönetim Kuruluna Mahfuz Meseleler" arasında yer almaktadır.
- (7) Bu bilgiler kapsamında, planlanan işlem neticesinde KAZ'ın dolaylı olarak Kildare ve Norfolk tarafından ortak kontrol edileceği, bu çerçevede planlanan işlem öncesinde herhangi bir teşebbüs tarafından kontrol edilmeyen KAZ üzerinde kalıcı bir kontrol değişikliği meydana geleceği anlaşılmıştır. Bu nedenle bildirim konu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir. Diğer taraftan, tarafların cirolarının Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında belirlenen eşikleri aşması nedeniyle işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (8) Devre konu KAZ, ağırlıklı olarak Kazakistan ve Bağımsız Devletler Topluluğu bölgesinde bakır madenlerinin geliştirilmesi ve işletilmesi alanında faaliyet göstermektedir. KAZ'ın Türkiye'de herhangi bir iştiraki veya fiziki varlığı bulunmamakta olup Türkiye'deki faaliyetlerini müşterilere doğrudan satış ve distribütörlere satış yoluyla Türkiye'ye bakır katot ihracatı oluşturmaktadır. Teşebbüsün Türkiye'de herhangi bir madencilik veya üretim faaliyeti de bulunmamaktadır.
- (9) İşlem taraflarından Kildare'nin ekonomik faaliyetlerini KAZ ve KAZAKHMYS'deki faaliyetleri oluşturmaktadır. Kildare'nin kontrol ettiği KAZAKHMYS'nin de KAZ gibi Türkiye'de herhangi bir iştiraki veya fiziki varlığı bulunmamaktadır. Türkiye'deki faaliyetlerini müşterilere doğrudan satış veya distribütörlere satış vasıtasıyla Türkiye'ye bakır katot ihracatının oluşturmaktadır.
- (10) Devre konu teşebbüs KAZ ile ortak kontrol taraflarından Kildare'nin kontrolünde olan KAZAKHMYS'nin Türkiye'deki faaliyetlerinin bakır katot pazarında yatay olarak

³ Holdco planlanan işlem için kurulmuş özel amaçlı bir şirkettir ve herhangi bir ekonomik faaliyeti bulunmamaktadır.

⁴ Hissedarlar Sözleşmesinin taraflarının Holdco ile Folin Universal Trust REG ve Vostok Holdings Ltd. olduğu görülmekte olup ek bilgi yazısında Folin Universal Trust REG'in Kildare'nin tek kontrolü, Vostok Holdings Ltd.'nin Norfolk'un tek kontrolü altında olduğu, bunların özel amaçlı şirketler olup yalnızca planlanan işlemin amacı doğrultusunda kurulduğu, bu sebeple herhangi bir ekonomik faaliyetlerinin bulunmadığı belirtilmiştir.

örtüştüğü görülmüştür. Kurulun geçmiş tarihli kararları⁵ da dikkate alınarak ilgili ürün pazarı “bakır katot” olarak belirlenmiştir.

- (11) Katot bakır, yüksek saflık oranına sahip endüstriyel bir ana ürün olup bakır tel, levha, ayrıca pirinç-bronz alaşımları dâhil olmak üzere çeşitli alaşımların üretiminde kullanılmaktadır. Bakırın en önemli kullanım alanı, elektrik iletkenliğinin çok yüksek olmasından kaynaklı olarak elektrik ve elektronik sanayidir. Tel üretiminin ana maddesi olan bakır ayrıca inşaat sektöründe, metal kaplama sanayinde, ulaşım sektöründe, renkli cam ve aydınlatma sanayinde kullanılmaktadır. Bakır katot ihtiyacının büyük kısmı, yurt içi üretimin yetersiz olması sebebiyle ithalat yoluyla sağlanmaktadır⁶.
- (12) ETİ BAKIR, Türkiye’de bakır cevherinden bakır katot üretimi yapabilen tek teşebbüs olduğunu belirtmektedir. Bunun dışında SARKUSYAN ve ERBAKIR’ın kendi üretimlerinde ham madde olarak kullanmak üzere bakır katot üretimi yaptığı öğrenilmiştir. Türkiye toplam bakır katot ithalat miktarı ve ETİ BAKIR’ın yurt içi satış miktarı birlikte değerlendirildiğinde ETİ BAKIR’ın 2019 yılı için ilgili pazarda %(.....) pazar payına sahip olduğu anlaşılmıştır.
- (13) Ayrıca Türkiye bakır katot pazarının büyüklüğü miktar açısından 2017 yılı için 446.172,814 ton, 2018 yılı için 444.290,244 ton ve 2019 yılı için 424.421,397 ton olarak hesaplanmıştır. İstanbul Bakır ve Pirinç Sanayicileri Derneği’nin bakır katot satış fiyatının 2017 yılı için ortalama 6.275 ABD Doları/ton, 2018 yılı için ortalama 6.625 ABD Doları/ton ve 2019 yılı için ortalama 6.100 ABD Doları/ton olarak alınabileceği yönündeki beyanı ışığında yapılan hesaplamayla Türkiye bakır katot pazarının büyüklüğü değer açısından 2017 yılı için 2.799.734.407 ABD Doları, 2018 yılı için 2.943.422.866 ABD Doları ve 2019 yılı için 2.588.970.521 ABD Doları olarak hesaplanmıştır.
- (14) Öte yandan ERBAKIR tarafından Türkiye bakır katot pazarının miktar ve değer açısından büyüklüğü tahmini olarak 2017 yılı için 445.928 ton ve 2.787.052.969 ABD Doları, 2018 yılı için 425.632 ton, 2.809.171.398 ABD Doları ve 2019 yılı için 415.299 ton, 2.533.323.174 ABD Doları olarak ifade edilmiştir. Pazarın toplam büyüklüğüne ilişkin olarak ERBAKIR tarafından sağlanan verilerinin ihmal edilebilir seviyede olsa da pazarın büyüklüğünü daha az olarak göstermesi sebebiyle Türkiye toplam pazar büyüklüğü hesaplamasında, daha temkinli davranmak amacıyla ERBAKIR tarafından verilen tahmini veriler esas alınmıştır.
- (15) Bildirim formunda ve ek bilgi yazısında beyan edilen KAZAKHMYS’in ve KAZ’ın 2017-2019 yıllarına ilişkin Türkiye’deki bakır katot satış miktar ve değerlerine aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir. Başvuru kapsamında KAZ’ın 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait Türkiye cirosunun (.....) yapılan bakır katot satışlarından elde edildiği, KAZ’ın son beş yıl içinde (.....) beyan edilmiştir. KAZAKHMYS’in ise Türkiye’deki müşterilerinin (.....) ve (.....) olduğu ve bunlara 2019 yılında sırasıyla (.....) ton ve (.....) ton bakır katot satışının yapıldığı, teşebbüsün Türkiye’de başka bir müşterisinin bulunmadığı, ifade edilmiştir. Aşağıdaki tablolarda, bildirim kapsamında beyan edilen KAZAKHMYS’in ve KAZ’ın 2017-2019 yıllarına ilişkin Türkiye’deki bakır katot satış miktar ve değer bilgisi ile bunlar kullanılarak hesaplanan pazar payı bilgisine yer verilmektedir.

⁵ 06.09.2007 tarihli ve 07-69/854-322 sayılı, 25.12.2008 tarihli ve 08-75/1196-461 sayılı, 29.06.2011 tarihli ve 11-40/847-268 sayılı Kurul kararları.

⁶ 13.08.2014 tarihli, 14-28/566-247 sayılı ve 28.07.2020 tarihli, 20-36/482-210 sayılı Kurul kararları. Ayrıca Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü’nün “Türkiye ve Dünyada Bakır” başlıklı Eylül 2016 tarihli raporunda da (s.29) ülkemizin blister ve özellikle katot şeklinde yarı mamul ithal ettiği belirtilmektedir.

Tablo 1: 2017 yılına ilişkin KAZAKHMYS ve KAZ'ın Bakır Katot Satış Değeri (ABD Doları) ve Miktarı (Ton) ile Pazar Payı Bilgisi

	Türkiye'deki Satış Değeri (ABD Doları)	Türkiye'deki Satış Miktarı (Ton)	Değer Açısından Pazar Payı (%)	Miktar Açısından Pazar Payı (%)
KAZAKHMYS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim formu ve ek bilgi yazısı.

Tablo 2: 2018 yılına ilişkin KAZAKHMYS ve KAZ'ın Bakır Katot Satış Değeri (ABD Doları) ve Miktarı (Ton) ile Pazar Payı Bilgisi

	Türkiye'deki Satış Değeri (ABD Doları)	Türkiye'deki Satış Miktarı (Ton)	Değer Açısından Pazar Payı (%)	Miktar Açısından Pazar Payı (%)
KAZAKHMYS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim formu ve ek bilgi yazısı.

Tablo 3: 2019 yılına ilişkin KAZAKHMYS ve KAZ'ın Bakır Katot Satış Değeri (ABD Doları) ve Miktarı (Ton) ile Pazar Payı Bilgisi

	Türkiye'deki Satış Değeri (ABD Doları)	Türkiye'deki Satış Miktarı (Ton)	Değer Açısından Pazar Payı (%)	Miktar Açısından Pazar Payı (%)
KAZAKHMYS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim formu ve ek bilgi yazısı.

- (16) Başvuru kapsamında her ne kadar KAZ'ın ve KAZAKHMYS'nin Türkiye'den elde ettikleri gelirin yukarıdaki tabloda sunulanlar kadar olduğu belirtilmekteyse de değerlendirmenin tam olarak yapılması için başka satıcılar vasıtasıyla Türkiye pazarına arz edilen KAZ ve KAZAKHMYS ürünlerinin miktarının incelenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu doğrultuda bakır katot alımı yaptığı bilinen ERBAKIR ve SARKUSYAN'a ve bunlara ilave olarak bakır katot alımı yapabileceği değerlendirilen HES KABLO, HAŞÇELİK, VATAN KABLO, ÖZNUR KABLO ve MEGA METAL'e KAZ ve KAZAKHMYS üreticilerinin ürünlerini hangi tedarikçiler vasıtasıyla ve ne kadar miktarda temin ettikleri sorulmuştur.
- (17) Cevaplardan, KAZ'ın doğrudan (.....)'a gerçekleştirdiği bakır katot satışları haricinde tedarikçiler tarafından Türkiye pazarına sağlanan KAZ ürünlerinin, miktar açısından 2017 yılı pazar büyüklüğünün %(.....)'ine tekabül edecek şekilde (.....) ton, 2018 yılı pazar büyüklüğünün %(.....)'sine tekabül edecek şekilde (.....) ton ve 2019 yılı pazar büyüklüğünün %(.....)'ine tekabül edecek şekilde (.....) ton olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca (.....) satıcısından temin edilen ihmal edilebilir düzeyde KAZAKHMYS ürününün de pazarda dolanımda olduğu, bunun miktar açısından 2017 yılı pazar büyüklüğünün %(.....)'üne tekabül edecek şekilde (.....) ton, 2017 yılı pazar büyüklüğünün %(.....)'ine tekabül edecek şekilde (.....) ton ve 2019 yılı pazar büyüklüğünün %(.....)'sine tekabül edecek şekilde (.....) ton olduğu öğrenilmiştir.
- (18) KAZ ve KAZAKHMYS'in Türkiye'ye doğrudan satışlardan elde ettikleri gelir ve bakır katot alan teşebbüslerden edinilen KAZAKHMYS ve KAZ ürünlerinin temin miktarları

bir arada değerlendirildiğinde dahi KAZ ve KAZAKHMYS'ın ürünlerinin pazardaki payının rekabetçi endişe yaratacak seviyede olmadığı kanaati oluşmuştur.

- (19) Ayrıca SARKUSYAN işlemin Türkiye bakır katot pazarını rekabet bakımından etkilemeyeceğini, ERBAKIR gerek doğrudan üreticiler gerekse uluslararası ticaret yapan firmalar aracılığıyla satışı yapılan birçok bakır katot markasının bulunduğunu, fiyatların arz-talep dengesine ve başkaca kriterlere göre belirlendiğini, ayrıca satıcı ve üreticilerin pazardaki paylarının farklı dönemlerde değişkenlik gösterebildiğini, anılan devralma işleminin Türkiye pazarındaki rekabet ortamını nasıl etkileyeceğine dair öngörülerinin bu aşamada bulunmadığını belirtmiştir.
- (20) İşlem taraflarının küresel pazar payları da incelenmiştir. Bakır katot üretim miktarı açısından 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait toplam küresel pazar payı KAZAKHMYS için sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....), KAZ için ise sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....)'dir. Söz konusu pazarda BHP, CODELCO ve Freeport McMoRan Inc.'nin aşağıdaki sahip oldukları pazar payıyla teşebbüsler üzerinde rekabetçi baskı oluşturabileceği değerlendirilmektedir.

Tablo 4: KAZ, KAZAKHMYS ve En Büyük Beş Rakibinin Küresel Pazar Payları (%)

Teşebbüs	Küresel Pazar Payı		
	2017	2018	2019
Grupo Mexico (Southern Copper)	(.....)	(.....)	(.....)
GLENCORE	(.....)	(.....)	(.....)
BHP	(.....)	(.....)	(.....)
CODELCO	(.....)	(.....)	(.....)
Freeport- McMoRan Inc.	(.....)	(.....)	(.....)
KAZAKHMYS	(.....)	(.....)	(.....)
KAZ	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Ek bilgi yazısı (Belge-15)			

- (21) Bu kapsamda, işlem sonucunda yatay etkilenen pazar olan bakır katot pazarında küresel seviyede rekabetçi baskı oluşturabilecek rakiplerin bulunması, Türkiye bakır katot ihtiyacını karşılamaya yönelik yurt dışında birçok tedarikçinin varlığı, KAZ'ın ve KAZAKHMYS'nin satış verileri üzerinden hesaplanan pazar paylarının rekabetçi endişe doğuracak seviyede olmaması, ayrıca bunlar haricinde başka satıcılar aracılığıyla pazarda dolanımda olan KAZ ve KAZAKHMYS ürünlerinin sınırlı olması, pazar payı %(.....) seviyesinde kalsa da ETİ BAKIR'ın pazardaki varlığı, pazardaki oyuncuların işlemin rekabet bakımından doğuracağı etkilere ilişkin değerlendirmeleri, KAZAKHMYS'nin kontrolüne sahip olan Kildare'nin planlanan işlem sonrasında Norfolk ile ortak kontrolüne sahip olacağı KAZ'ın miktar açısından pazar payının 2019 yılı için %(.....) ile düşük bir seviyede olması birlikte değerlendirildiğinde bildirim konusu işlemin rekabetçi bir endişe doğurmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (22) Başvuru kapsamında değerlendirilmesi gereken bir diğer husus Kildare ve Norfolk'tan oluşan konsorsiyum ile KAZ arasında imzalanan Gizlilik Mektubu'nun 12. maddesinde yer alan "Çalışanların Ayartılmaması" başlıklı maddedir. Anılan madde uyarınca Bidco ve ortakları, herhangi bir gizli bilgiyi teslim almış olan, işlem ve teklif edilen işlem detaylarını bilen ve vakıf olan veya Bidco'nun talimatı altında hareket etmekte olan kişilerin söz konusu Gizlilik Mektubunun tarihinden itibaren bir yıllık süre boyunca, işlem müzakeresi sırasında herhangi bir zamanda KAZ veya onun grubunun herhangi bir üyesi tarafından istihdam edilen veya bir görevlisi konumunda olan herhangi bir kişiyi işe almak için ayartmayacak, ikna etmeyecek, işe almayacak veya işe alma teklifinde bulunmayacak veya böyle bir kişinin işten ayrıldığı zaman ilgili hizmet

sözleşmesini ihlal etmesine neden olacak hiçbir teklifte bulunmayacaktır. Bidco, ortaklarının da bu şekilde hareket etmelerini temin edecektir. Bu çerçevede, taahhüt edilen yükümlülüğünün bildirim konusu işlemle sınırlı olduğu ve Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz'da belirtilen "doğrudan ilgililik" ve "gereklilik" unsurlarını taşıdığı değerlendirilmiş, dolayısıyla yan sınırlama olarak kabul edilmiştir.

- (23) Bu değerlendirmeler ışığında, işlemin etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak bir etki yaratmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (24) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.